

9 » ծծումբ

Այս համեմատությունը փոփոխելով,
աբելը է աւելի կամ նուազ մակի գոյ-
ւով սեւատ սառնաւ :

Ոսկեկտրն ու արծաթափուրը միեւ-
նյոյ կերպով կը պատասխանեն . մէկ հե-
տքով մոտաւորապէս զարգ մո եր . հենէն ու-

անո՞վ՝ լուծուած արծաթը կամ ոսկին կը նստեցնեն ասորիքային վրայ: Հետագայը բարձրան է անուշադր ցիտրոնայն արջ գործողութեան եղանակը, որուն տեսակներն վրայ արծաթաւորները գաղափար իսկ չունին:

Պղնձէ ամանի մը մէջ 3 400 արամ ջուր կը լցնեն ու մէջը կը լուծեն աղ (chlorure de sodium). այս աղի ջուրին մէջ կ'ընկղմեն անդիզոն զինկի (zinc amalgam) կոր թիթեղ մը, զոր ձեռք կը բերեն հետագործուններէն ուր Տաւնիէի կամ Պաշտիէի բարդերու ժխտական տարրը կը կազմէ: Զինկէ թիթեղին վրայ դառնաւ է պղնձէ ասփակ ակիւ մը որ դարձան բեւեռը կը ձեռնացնէ: Մէկ հեղուկով վաղեման բարդը այսպէս կազմէ յետոյ, հոգէ բարակ ամանի մը մէջ կը կազմեն ոսկեջուրը եւ կ'իջնցնեն աղի ջուրին մէջ, իսկ սակեղծովի տարրին, պղնձէ թիթեղ մը ակիւն կը կախեն ոսկեջուրին մէջ, յետոյ ամաղլը մէկտեղ կը դնեն հնոցին վրայ, կը սառնեցնեն մինչեւ որ ոսկեջուրը 60°-70° բարեխառնութեան հասնի: յետոյ կրակէն վար կ'առնեն ու կը սպասեն 5-10 վայրկեան, մինչեւ որ ոսկին նստի արծաթին վրայ: Եթէ ասորիքան մեծ ըլլայ, նստի ասոր մէջ մասը կ'ընկղմեն, յետոյ միւսը եւ ար դարձողութեան մը ներկայ էի, զիտէլ տուի վարպետին թէ ասորին 10 վարկեանին մէջ եւեկարապէսութեան աւել մեծ մասով պարզեցաւ, թէ ասոր կային միւս մասին վրայ ասաղին չար ոսկին չի նստիր: վարպետը որ փորձով գիտէր ըսածն՝ զարմացը յայտնեց: Այն ատեն բացատրեցին մէկ հեղուկով վաղեման բարդի անպատեհութիւնները ու Տաւնիէի, Պաշտիէի բարդերու վրայ անգիւղեթիւններ հաղորդեցին: հեղուկով մօտիկ կ'ընէր ու ամէն բան կ'առնամ կ'ընէր, սարվելու համար այդ եղանակը:

Երանի է որ մեր ոսկերիչներու այս վաղեման բարդին մէջ, հեղուկը acide sulfurique աղ chlorure de sodium է, զինկէ թիթեղը կը կազմէ ժխտական բեւեռը, պղնձէ ակիւնը դարձան եւ ար հաղորդականութիւնով ծորիւրի ու զինկի եւեկարապէսութիւնը կը փոխանցէ ոսկեջուրին ու ասորիքային:

- Ոսկեջուրը կը կազմեն հետեւեալ համաձայնութիւնով.
- 1 տէնկ ոսկի
 - 2 արամ քլորապ (acide azotique)
 - 2 » թուրուրի (acide chlorhydrique)
 - 2 » դեղին բոլաս (cyanure jaune de potassium)
 - 1 » ճերմակ » (carbonate de potasse)
- 200 » ջուր (ձեռնհասի մը կը թողուի այս բաղադրութեան քիմիական փոփոխութիւնը):

Այսպէս մը պատրաստուած ոսկեջուրը երկար ատեն կը պահեն, հետագայէ կը գործածեն, մինչեւ որ ոսկին սպառի: այս պատուով յայտնի կ'ըլլայ երբ ոսկեղծովի տարրին թուի զոյն մը առնէ հեղուկին մէջ: Առաջին ոսկեջուրը բաւական լաւ է, յաջորդները չուտով կը թափան: Թանկագին ոսկեղծովները անդիզոն կը պատրաստեն:

Կաւաղանդ-ըլուիակ եւ կարմիր կտակ զորդարանեցին: Բաղէն ճարտարագործութիւնը իր կտակի ու չիլայի մէջ կը կայանայ: 300 ջուրան (ստալայան) կայ, որոնց 50ը հազիւ հայ են: Ամէն

մէկ ջուրան իր հաշուին կ'աշխատի, իր տանը հորին մէջ, ոչ ընկերակցութիւններ կը կազմեն, ոչ գործատուներ մը հաշուին կ'աշխատին: Բարձր աղ խեղճ մարդեր են, տարին 1200-1500 լրջ: Կը շահին: Մէկ ստալայանկ օրը մէկ թոփ կ'ընայ պատրաստել, բայց պատուով պակաս է, այնպէս որ օրական 150-200 թոփ կտակ կ'արտադրէ: Բաղէն: Այսպէս տարեկան 54-72,000 թոփ կտակ, որուն 30,000-ը 40,000-ը կարմիր կտակ կը գործածուի, մնացածը կը ծախուի նոյնութիւնով:

Շիլայի կամ կարմիր կտակի 14 գործարան կայ, որոնք միջին հաշուով 1500-2000 ճալապ չիլայ կը պատրաստեն տարին: Մէկ ճալապը 60 թոփ կարմիր կընաւ է կամ 20-22 թոփ ճերմակ կտակ: Մէկ թոփ կտակը քսան երեք 24 արշն է եւ կ'արժէ 22-24 լրջ: մէկ թոփ չիլայ 8 արշն է, կ'արժէ 10-11 լրջ: Այս գործարանները անհատներու կը վերաբերին եւ առնուած մէջ են: մինչեւ 1000 լրջա դրամագլուխ ունին, բայցը հայ են: Շիլայի ներկը ատեն մը ասորին արմատն (garance) էր հիմա ալիքարիմ արմ 150 տակառէն աւելի կը սպասի տարին: Այս ներկի մէջ կը գործածեն նաեւ չապ (alun), հալիք (soude), բորակ (chlorate de potasse ոչ թէ azotate), կիր, ձէթ: Շիլայի ներկողները 5-10 տո՞/օ կը շահին: Կտակի ու չիլայի արտադրութիւնը չափազանց պակաս է 20-30 տարիէ ի վեր: Կը հաստատեն թէ ներկան անցնալին կը համաձայն ինչպէս 1ը 10ին: Շիլայի ներկի փոփոխութիւնը ասոր յորդը կարմիրն էր, միւս կողմէ երանգական արտադրեալ ներածութեան տեղի առնաւ: Բաղէն չիլան հիմա կուտակութիւններ դուրս, վտի, էլըրուով: Տիրապէքի կուտակութիւններուն 300 հազ, Պարսկաստանէն, Շիրվանէն կուգայ: մեծագոյն մասը Բաղէնի մէջ եւ շրջակայները կը պատրաստուի: Բաղէնի փոխերը աշխատանք են, ճարտարի վրայ կը մանեն բամբակ, Հարուստ, աղ-քայտ ամէն տուն իր ճարտարի ու ճարտարներն աւել, վերջին ատեններ միայն շատ հարուստներ նետած են այս աշխատարարութիւնը, մասնաւոր թուրքերու մէջ: Բաղէնի մէջ 4000է աւելի մանաղ ճարտար կայ: Կինըրը իրենց մանածի ճարտարներու կուտակ ու մէկի տեղ 1½ կամ 1¼ կ'առնեն մանածի աղն ու թեան համաձայն: Այս 4000 ճարտարները 50000-60000 օխա մանած կը մանեն տարին ու կը վաճակեն 2000 լրջա:

Զրբի: Բաղէնի չիլի (պատմ) տեղագին կտակի վրայ տպուած, կարմիր քաղցր, ճերմակ կլորածներով ու խաչածներով կտակ մըն է: Զորս հայ տուն չիլի կայ, տարին 4000 թոփ կ'արտադրեն: մէկ թոփ կտակը երկու թոփ չիլի կ'ըլլայ 13-14 լրջ: արժէքով: Թէ՛ կը տակի թէ՛ չիլի համար, տարին 15000 օխայէն աւելի չիլի (քիթրաի տեղ) կը գործածուի: Այս չիլի, որ օղին բուսած բոյսի արմատն է, կը հալթայթեն Մաւըր իր չիլիներովը եւ Սըրբը: ամենաշահար չիլի չիլի Մասունէն կուգայ: Շիլիի ալիւրի օխան 2-2½ լրջ: կ'արժէ:

Էրամի: 10 տեղեկան, 8 հայ, 2 թուրք: տեղական էհրամներ, չալ-վարներ, երբեմն ալ մանուսներ կը

գործեն: Բաղէն չիլի տանն մալիսագործութեան կեդրոն մը եղած է, հիմա ալ ժողովուրդի մէջ արամագործութիւն չտեսի, առկայի դրամատեղերը չեն լաշալ կերպ կամ չեն մտածեր օգտուիլ ժողովուրդի արամագործութիւնէն, մասնաւոր շատ դիրքին է Այնթապէն գործարանները բնիւր ալ: Տարին, Բաղէնը 10000 լրջա կուտայ Այնթապին ու Այնթապի գործարաններէն շատերը փոփոքը յայտնած են հաս հաստատուելու:

Կաշեգործ (կեօգի): Բաղէնի կաշին նշանաւոր է դիմացկունութիւնով, սակայն տաժանելի տխրութիւնով կը պատրաստեն զայն: Երեք գործարան կայ եւ ութ կաշեգործ, հայ: Գամէշի կաշին նախ կը թողուն ջուրի աւազանի մը մէջ երկու շաբաթ, յետոյ մաղը կը քերեն, օստակի ալիւրով կը ցնցեն ու կ'առնան փաթեթովը երկու հոգի կը սկսին ասորները զայն փայտէ գուռի մը (մանէնքաճեւ փորուած ծառի բուն) մէջ: մէկը մերկ օտքերով գուռի մէջ կեցած է ալ ու ծախ կողմերէ փայտերու յեցած, միւսը մերկ բազուկներով վար կեցած, օտքերով ու ձեռքերով հաշին կը ասորներեն, կը քակեն, կը քանցնեն, նորէն կը ասորներեն, շափաղի ալիւր ձեղ տալու համար: յետոյ փաթեթուած կաշին մէկ կողմ կը դնեն ու 5-7 գործողութիւնը կը կրկնեն ամէն 15-20 օր անգամ մը մինչեւ երեք չորս ամիս: Կաշին կը հաստանայ, ծակաթէները կը լեցուն կը թաւան, յետոյ կը շորեն, ալիւրը կը օրեն, հալած ճարպով կ'օծեն ու կը յանձնեն կոշիկարարին որ տեղական կոշիկներ կը պատրաստէ:

Այս շափաղի ըստածը գլխաւոր չէ: մանրիկ, անհարթ մակերեսով կոշիկներ են: Կաշին թաւաւանեալ եւ ցախաւանանեալ սովորական պտուղն է: Թաւած վիճակի մէջ, կանաչագոյն, կարմրագոյն եւ դեղին է, համը ալճաւիտան հալազիցութիւնով, չորնուէ յետոյ կը հաւաքեն կ'աղան: մեր բոլոր անտառներու մէջ սովորական է: Լեռներու ճնապիւնները բուժիչ յատկութիւններ ալ կը վերագրեն շափաղին: Թաւած վիճակի մէջ զայն ուտողը մորթային հիւսնագլուխներէ կը բժշկուի կ'ընեն:

Կաշեգործները տարին 800 կաշի կը բանին, Բաղէնի 55 կոշիկարար խանութներու համար: բաժնուած կաշին երեք չորս լրջա կ'արժէ: Կաշեգործները հիմա աղքատ վիճակ մը ունին եւ շուրջ հանրապետ կաշիկարներու եւ բոլոր գրաւատէրներու հաշուին կ'աշխատին 10 տո՞/օ շահով մը:

Տապալա: Մէկ գործարան, որ 6 վարպետ կը բանին, տարեկան 1200 մաքէնի եւ 600 սեկ կը պատրաստեն, գլխաւոր (մաղի) կը բանին: սակայն Սըրբըրը իր ընտիր սեկերով կը մրցի անոնց հետ: ասոնք ալ գրաւագլուխ չունին գրեթէ: Հայ են:

Գ. ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ
(Շարժական)

Արտաքին լուրեր

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ
Ապահայ եկեղեցականները ծաղրատեցին կղերական ցոյց մը ըրին, որ անշուշտ բուն գրգռութիւն տալ պիտի բերէ Իտալիոյ մէջ: Յայտարար:

Եւթիւն մը աղղիցին Պապին, որ կը կրէ 64 կտորիկայի, աքեթիկապաշտ, եպիսկոպոս, եւ այլն ասորագործութիւնը, եւ անով կը բողոքեն Իտալիոյ կողմէ Հռոմի գրաւման դէմ, զոր «եղեռնական յալիսակութիւն» կ'անուանեն:

Սեպտեմբեր 20ի իտալական աղղային տոնին առթիւ է որ Սպանիոյ եպիսկոպոսութիւնը հարկ համարած է ընել այս ցոյցը, որ անոր համար մասնաւոր անհարկի է որ Սպանիոյ պետութեան պաշտօնագործներէն կը ըզլի (Սպանիոյ մէջ ալ եկեղեցականները կառավարութիւնը կը վճարեն) եւ զայն խմբագրած է Սպանիոյ միջնորդ կազմակերպիչ Սպանիոյ կառավարութեան համար գիրքին էր արգիլել այսպիսի գործ մը որ հակառակ է միջազգային պատաստութեանց: Բայց Պ. Գանտիստ անէ Դասիլիս, պատկանող-կան նախարարապետը, քաղաքական ու ներքին չէ ընդդիմադրուող այդ բանին, Հետագայը պիտի ըլլայ տեսնել թէ Իտալիոյ դիմագործութիւն չի՞ պիտի ընէ Մատրիսի դահլիճին: Այդ պարագային Պ. Գանտիստ պիտի պարտաւորուի յայտարարել թէ եկեղեցականներուն արարքը կառավարութեան համաձայնութիւնը չունի, եւ թէ կառավարութիւնը ցաւ կը յայտնէ այդ գործին համար:

Գ. Ե. Ր. Մ. Ա. Ի. Ա.

Հետեւեալ եւրոպական սուրհանդակը պիտի բերէ մեզի երկուշաբթի օր Գերմանիոյ մէջ կատարուած Սլոնի ասորագործի հանգիստներուն նկարագրութիւնը, որոնց ժամանակ արդէն նախապէս հետեւեալ ծանօթութիւնները կը գտնենք Պերլինէն բարեկեան թիթի մը ուղղուած թղթակցութեան մը մէջ:

Ամաղլ Գերմանիոյ կը պատրաստուի մեծ փայլով առնելու Սլոնի ասորագործը: Դրոշակ ու մանգլէն ծախողները մեծ մեծ անուտներէն կ'ընեն օրերէ ի վեր, որովհետեւ ամէն մարդ լուսավարութեան կը պատրաստուի: Մասնաւորապէս Պերլինի մէջ տեղի պիտի ունենան յայտնի ցոյցեր: Եւ աս գերմանացիները գտնուեցին Պերլին կը թափին ներկայ գտնուելու համար: Արքունական պալատը պիտի լուսաւորուի պէնկեան հաւերով ու ջահերով: Կայանք անցած միջոցին Պերլինի զբոսարանէն 30 000 տալած ճամբուն երկու եղբորը պիտի շարունակեն: Տարեկան 40 միլիոն ճորտ աղագործ անձին յիշատակը:

Յ. Ր. Ա. Ս. Ա.

Նորի գաւառական ժողովը մերկ գործարարական անդամի մը յայտնաբացածը, որով կը խնդրէ որ երկրպագին բոլոր աղղերուն մէջ զինուորական ծառայութեան ժամանակը զեղի: Եւ Գրանապետ կառավարութիւնը անհաճանք մեծ համաժողովի մը, որ զբաղէ մասնաւոր զինկեր, կեցութեան խնդրով:

ԱՆՈՒԼԻ ՈՃԻՐ ՄԸ

Տէպրէլինի մէջ (Աստորիա-Հանդրիս) անգլիս սրտալուծութիւն տալ բերելէ ճերմակաւոր երկու օտու նազններու, որոնք արդ կը խաղցնեն փողոցները եւ որոնց մասին ամբաստանութիւն կայ թէ իրենց անտանները մնուցած են սպաննուած չորս աղղերու միջով:

ՔԵՐԵՐԸ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-Ի (42)

ԺՈՒԼ ՄԱՐԻ

ԴԱԳԱՂԻՆ ՄԷՋ

ՄԱՍԵ ԱՌԱՋԻՆ

ՀԱՐՈՒՅՑ ԶԵՂԱՅԸ ՄԸ ՆՇԱՆՆԵՐԻՔ

ՓԻ

Այն օրը չըլձու փերեզակի հաղթատներ հալաւ:

Ամէն տարի երկու անգամ Արտինեան գաւառներէն կ'անցնին այս տեսակի փերեզակներ: որոնք կտակ, թաշկինակ, վաշտը կը ծախեն: ասոնցմէ ոմանք Պել-ճիւրայէն կուտան, ոմանք ալ ընդհանրապէս Օվերնիէն, թէեւ այս երկիրը բաւական հեռու է:

Բարանիէն քանի մը օր առաջ օվերնիէնի փերեզակներու հանդիպել էր:

Եւ որովհետեւ կեղծուած մեծ տաղանդ մը ունէր, շատ գլխաւոր կրնար օվերնիէնցիներու արտասանութիւնն ու խօսակցութիւնը կեղծել:

Հագաւ կապոյտ թիկնոցակ մը եւ

ճերմակ կտակ տարած մը, որուն վտի ծաղիկը հին կիսամոյրերու մէջ խաթնեց, կակուղ թաղիէ լայն եղբորը զխաթն մը դրաւ զուլեւ, հոգի կ'անակը առաւ եւ փոխեց կապի:

Դուրեք կեղծած մը դրաւ, աղուոր սեւ մօրուք մը ընցուց, որ ամբողջ դէմքը կը զոցեր եւ արեւակներ յայտնուէին մէկ մասը միայն կ'երեւնար: Եւ այսպէս ծաղիկ ատենէն դուրս ելաւ անանկ մ'ըլլայ մը, որ տանը մօտ մարդ չկար — տանը մէկ կողմը Մեօղի ճամբան էր եւ միւս կողմը արտեր — եւ օպաստ հին ալ տեղ գտած էր:

Ամբողջ գիւղէն անցաւ դուռը թուրքամը, ամէն դուռ զարնելով, ապա քանքները ասաղորդեցին:

Չուքն ու ձարը կը վարժեցնէր — ինչպէս որ կ'ըսէր ինքնին — կիններուն հետ բարձրածան ծիծաղելով եւ կտակները չիսնելով:

— Իրաւ որ, կ'ըսէր մտովի, եթէ կարենամ ասորանքիս մէկ մասը ծախել, օտարիկներու համար շատ մըն է, քանի որ օտարը անորն է:

Եւ ուրախ դուռը կ'անցնէր իր ղողերէն:

Այս գործը, որու խառնուէր էր դիւր-ուտով, արտօքէի էր իրեն:

Կը զգար որ անոր մէջ ծանր ու բազմաթիւ արկածներու շեւթ կար եւ արկածները անխաթմ չէին իրեն:

Միտքը սաստիկ գրգռուած էր: Բոլոր զգայութիւնները արթուն էին, վրտազը կը սրէր, զօնարութիւնները զինքը կը յանկուցանէին:

Ի՞նչ ոստիկան՝ ծնողագործներու դէմ կողմիւ կը սրէր, ինչպէս որ լաւ գին ուր մը պատերազմ կը սրէր:

Երբ մէկերկու ծրար կտակ, զանազան մանր մանր բաներ, մէկ երկու երկուտանեակ թաշկինակ ծախելէ հետո, զինքը զուրս ելաւ ու դաշտերու մօտ, պտի մը Մեօղի եղբորը նստած հակը փայտի դէպի մը վրայ դնելով, յետոյ մտաւ այն ճամբան որ, մարքիդին տանը անցնէին անցնելով՝ կ'երթար մինչեւ Ծանապարտի ամբարանը եւ Բրուտալ մեր քաղաքին, ուսկից ուրիշ ճամբար մը ճիւղաւորուելով՝ դէպի Հօթ-Մանիզ կ'էլէր:

Երբ մարքիդին տանը առելու հասաւ կանգ առաւ եւ վտակապարան հնչակը լաւաց:

Պատասխան տուող չեղաւ: տունը ամայի կ'երեւնար սովորականին պէս, վտակ զի վտակապարաններ իսկ զոյց էին:

Սակայն, ալ աւելի վտակ ըլլաւ համար, հնչակը նորէն լաւաց եւ աւելի օւտով:

Ի զո՞ւր:

— Լաւ, ըսաւ, Ծանապարտի տունը պիտի գտնուի զինքը:

Եւ ուսի հարուստով մը հակը շակեւ լով՝ քիսաւ ճամբան շարունակել մեծաբայի եւ զուարթ կ'առնէր իր օտարութիւնը: Բարձր մը ետքը Ծանապարտի հասաւ: Արեւուն տաքութիւնէն զերծ մնալու համար անտառին եղբորէն քաղել էր եւ անկից կրցաւ պտի մը ատենը դիտել: Պարտեզին մէկ անկիւնը, հովանոցակի մը տակ, երեք հոգի տեսաւ, որ կը խօսակցէին:

— Սըւնը իմ թշուառականներու ըլլաւ էն, միմիջեւ:

Եւ համարձակութեամբ ներս մտաւ ու անոնց մօտեցաւ:

Երեք խօսակցները ուղարկութիւն չըլին իրեն, այնպէս որ կրցաւ մինչեւ անոնց քովը երթալ անոնց նշարակելու: Միւսները մէկէն ի մէկ տեսան զինքը, իր թէ երկինքէն ինչպէս ըլլաւ եւ կ'երեւնար որ աննպատակ վայրկեանի մը կուգար եւ թշուառականները իրարու չահկան բանի կը պատմէին, որոնք

բէն ալ ելլեն, որուն անհալաւ ճանչցած է Սիմոնապի գաշապիւրը: — Յալիս տանին, Զինտանի մը քաղաքներէն Բեքիին մէջ զլրբայէն անոնքներուն թիւը հասած է 40,000-ը: հազին թիւ:

— Այնչիւրի չիսնեան դեպքով պատժուող ծանուցած է Միացեալ Նահանգներուն կառավարութեանը: Զինտանի յանձն կ'անէ հաստացան, ամերիկեան աստղագիտական կրած ծանուցներ:

Միւսգամայն Բեքիի ֆրանկոփոխ զեպարտ ծանուց Զինտանի արտաքին գործերու նախարարութեան թէ միւստան յանձն առած է գահացում այդ Մե-Չուէի կաթոլիկ աստղագիտական մասին եղած պահանջումներուն: Ինչպէս որ միւսի ֆրանկոփոխ աստղագիտի վճարը, եւ պիտի պատժէ ցաւները:

Հ Ո Ւ Ն Գ Ա Ր Ի Ա

Կաթոլիկ քահանայներու ամուրթիւն դէմ:

Հունգարիոյ մեծ լրագրողներէն Բեքի Զիլլար, յորդուած մը հրատարակեց որ մեծ աղմուկ կը յարուցանէ Բահանայ մը քաղաքային ամուսնութեան վրայ իր տեսութիւնները յայտնէ եւ կը ջանայ աստղագիտական քահանայներուն ամուսնութիւնը բացառելու: Զահապէս անհաւանք գարձա՞ է: Հունգարիոյ 3667 ժողովրդագիտական մասը անգլուս պիտի մնային, կ'այսոյր եկեղեցականը, եթէ Լատին թագաւորին օրէնքին չորոշող քահանայներուն ամուսնութեան եւ հարկաւորուն դէմ, խափա գործադրուի:

Ռ Ո Ւ Ս Ի Ա

Ծառայիկայ սեպտեմբեր 12ին Բահանի մէջ տեղի պիտի ունենայ բոլոր մը յիշատակարանի մը որ կանգնուի ի պատիւ Ալեքսանդր Բ. կայսեր, եւ աստեղեան ֆիլման յիշատակը անմահացնելու համար:

Այս ամիսը մէկ քանի բանախօսութիւններ պիտի արտասանուին եւ քաղաքը շեղծուին պիտի լուսաւորուի վրդկայի տիւրք պիտի թնցան ցին: Թեան աղապակներով որովհետեւ Բահանի միւս ցեղերը պիտի միանան օրհնելու համար 40 միլիոն ճորտ աղագործ անձին յիշատակը:

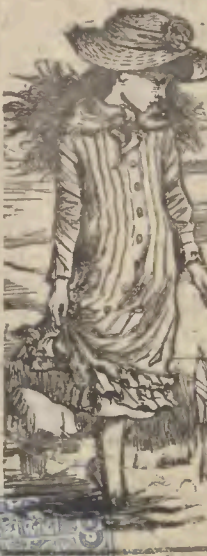
Յ Ր Ա Ն Ս Ա

Նորի գաւառական ժողովը մերկ գործարարական անդամի մը յայտնաբացածը, որով կը խնդրէ որ երկրպագին բոլոր աղղերուն մէջ զինուորական ծառայութեան ժամանակը զեղի: Եւ Գրանապետ կառավարութիւնը անհաճանք մեծ համաժողովի մը, որ զբաղէ մասնաւոր զինկեր, կեցութեան խնդրով:

ԱՆՈՒԼԻ ՈՃԻՐ ՄԸ</

Կապիտալ միջնակ Բազմա աստիճան զարգացող
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

ՋԱՐՄԱՆՍԻ ԵՒ ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ ՄԵՋ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Նման գողի մը, որ գիշեր ասան կը կողոպտէ մեզ, այս հիւ-
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

Երկու շաբաթի օր Էսթոն Զաւաթիգոր
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

— Գողութիւն. Կերպի գիշեր, Դա-
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

ANCRE ԱՆՔՐԸ ԱՐԵՒԵԼԻ ՄԵՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՍՏԵՆԷ ՀԻՆԸ. ԱՍՏԵՆԷ ՀԱՄԱՐԱՆՈՐԸ ԵՒ ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ

ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

THE PATRIOTIC ԲԱՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆՔԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀԱՆԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՐԴԵՆԻ ԵՒ ԿԵԱՆՑ
Հիմնադրւած ի Երկրի 1824 իմ

Դրամագումար	1,500,000 անդր. ոսկի
Տարեկան Բաժնեկրի քան	200,000

ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ. — ԱՍՏԵՆԷ կը վճարուի փութով և առաստաղաւորաբար
Ընդհանուր գործախախ ԴԵՐՔԸՐ և ԷՏՈՒՐՏՍՍ
Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի
ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ. — ԱՍՏԵՆԷ կը վճարուի փութով և առաստաղաւորաբար

ՀԱՆԱԲՈՒՆ ԳՈՐԾԱ

Երկրորդ 22 Օգոստոս	
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	140 =
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	23 =
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	29 04
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	29 1
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	66
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	44 75
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	28 50
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	146 87
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	10 47 1/2
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	22 35
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	3 75
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	3 55
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	11 08
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	87 39
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	110 46
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	107 28
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	9
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	51 2
Զեքի Բաժնեկրի Բաժնեկրի Բաժնեկրի	8 47

ԱՅԵՐԻ ԱՐՄԱՐԱՐԻԼԼԱ

ԱՐՄԱՐԱՐԻԼԼԱ
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

ՏՈՐԲԵՐ Ս. ԽԱՅԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

LA ROYALE BELGE

ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ	3,000,000
ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ	11,013,000
ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ	14,013,000
ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ	140,823,140
ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ	27,885,400
ԱՍՏԵՆԷ ԶԱՐԴԱՆՈՐԸ	5,858,820

ՄԵԾ ՎԱՃԱՆԱՏՈՒՆ ՆՈՐԵԼՈՒԿՆԵՐՈՒ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՆԱՏՈՒՆ ՆՈՐԵԼՈՒԿՆԵՐՈՒ
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

ՀԱՐԱՐԱՆԻ ԱՐԴԻԿԷՐ

ՀԱՐԱՐԱՆԻ ԱՐԴԻԿԷՐ
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

SANTAL SALOLÉ LACROIX

SANTAL SALOLÉ LACROIX
... Բազմա աստիճան զարգացող ...

REYNOLDS'S COUGHS SPECIFIC

REYNOLDS'S COUGHS SPECIFIC
... Բազմա աստիճան զարգացող ...